Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001054

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соміло Ольга Владиславівна
2. Olha V. Somilo

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27186 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 02-02-2024

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.601.101

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.51.05

Тема дисертації:

1. Прогностичні критерії перебігу рецидивуючо-ремітуючого розсіяного склерозу
2. Prognostic Criteria for the Course of Relapsing-Remitting Multiple Sclerosis

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню клінічних, нейропсихологічних характеристик, радіологічних, а також сезонних особливостей перебігу у хворих на рецидивуючо-ремітуючий розсіяний склероз (РРРС). У дослідженні представлено розв'язання проблеми прогнозування перебігу РРРС на основі отриманих клініко-неврологічних, клініко-анамнестичних, нейровізуалізаційних та нейропсихологічних даних обстеження хворих із даною патологією. Для участі в дослідження було залучено 105 учасників із верифікованим діагнозом «РРРС» згідно до критеріїв McDonald перегляду 2017 року. Перед залученням до дослідження для кожного пацієнта проводився аналіз критеріїв включення та виключення, які були розроблені заздалегідь на етапі планування дизайну дослідження. Усі обстеження, що проводились в рамках даної роботи, були схвалені комісією з питань біомедичної етики Дніпровського державного медичного університету та проведені згідно з письмовою згодою учасників і відповідно до принципів біоетики, викладених у Гельсінській декларації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людей» та «Загальній декларації про біоетику та права людини (ЮНЕСКО)». Дисертаційна робота заснована на даних

комплексного проспективного обстеження 105 пацієнтів віком від 20 до 67 років, серед яких найбільша частка (80 осіб-76,2%) припадала на вікову групу від 25 до 40 років. Серед обстежених пацієнтів кількість осіб жіночої статі склала 74 хворих (70,5%), а кількість осіб чоловічої статі склала 31 хворий (29,5%). Загальне співвідношення жінок до чоловіків у вибірці дорівнювало 2,4 до 1, з найбільшою відмінністю 4,3 до 1 у віковій категорії 20 – 25 років, що відтворює епідеміологічні характеристики РРРС. Усі обстежені хворі були розподілені на дві групи за ступенем тяжкості неврологічного дефіциту, який був визначений шляхом оцінювання пацієнта за Розширеною шкалою оцінки ступеня інвалідизації (Expanded Disability Status Scale-EDSS). До групи 1 було включено 73 пацієнти (69,5%) з показником оцінки за EDSS ≤3,5 балів, що відповідає легкому ступеню інвалідизації, до групи 2 увійшли 32 особи з цим показником, що коливався у межах від 4,0 до 6,5 балів (включно), що відображає помірний ступінь тяжкості неврологічного дефіциту і, відповідно, помірний ступінь інвалідизації пацієнта. Середній вік хворих склав 39,5 (11,53) років, більшість (68,8%) представлена учасниками віком 25 – 50 років. Наукова новизна отриманих результатів. Уперше виділено комплекс взаємопов'язаних клінічних, нейропсихологічних та морфометричних чинників, що можуть впливати на перебіг РРРС та на ступінь інвалідизації пацієнта. Вперше на основі даних комлексного аналізу даних клінічного, клініко-анамнестичного, нейропсихологічного та нейровізуалізаційного дослідження розроблено прогностичну модель розвитку неврологічного дефіциту при перебігу РРРС. На основі отриманих даних уточнено сезонні характеристики дебюту та перебігу РРРС, доповнено уявлення про сезонні клініко-неврологічні особливості у хворих на РРРС. Ґрунтуючись на отриманих результатах психодіагностичного дослідження розширено уявлення про порушення психоемоційної сфери, зокрема депресивних проявів і тривоги у хворих на РРРС, в тому числі доповнено дані про характеристики реактивної та особистісної тривожності у даної категорії пацієнтів та їх зв'язок зі ступенем інвалідизації, атрофічними змінами мозку, клінічними даними. На підставі проведеного нейровізуалізаційного обстеження з обчисленням морфометричних індексів церебральної атрофії визначено основні характеристики атрофічного процесу головного мозку у хворих на РРРС, а також виділені особливості його еволюції в контексті перебігу РРРС. Теоретична та практична цінність роботи. Отримані результати дослідження дозволили виділити фактори, що впливають на перебіг РРРС, на основі яких розроблено прогностичну модель розвитку захворювання, впровадження якої в клінічну практику збільшує ефективність лікувально-діагностичних алгоритмів для даної патології. Обґрунтовано доцільність проведення поглибленого клініко-анамнестичного дослідження хворих на РРРС з урахуванням сезонних особливостей перебігу захворювання з метою прогнозування перебігу хвороби. Доведена необхідність впровадження поглибленого психодіагностичного обстеження хворих на РРРС з метою своєчасного виявлення та корекції психоемоціних порушень, які є вкрай поширеними у даної категорії хворих. Наочно продемонстрована доцільність оцінки ступеня та типу атрофічних явищ головного мозку при проведенні нейровізуалізаційного обстеження пацієнтів з РРРС

2. The dissertation work is devoted to the study of clinical, neuropsychological characteristics, radiological, as well as seasonal features of the course in patients with relapsing-remitting multiple sclerosis (RRMS). The study presented solutions to the problem of predicting the course of RRMS based on clinical-neurological, clinical-anamnestic, neuroimaging, and neuropsychological data of patients with this pathology. For the study, 105 participants with a verified diagnosis of "RRMS" according to the McDonald criteria revision of 2017 were involved. Before inclusion in the study, an analysis of inclusion and exclusion criteria, which were developed in advance at the planning stage of the research design, was conducted for each patient. All examinations conducted within this work were approved by the Biomedical Ethics Committee of Dnipro State Medical University and conducted in accordance with the written consent of the participants and the principles of bioethics outlined in the Helsinki Declaration "Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects" and the "Universal Declaration on Bioethics and Human Rights (UNESCO)" The dissertation work is based on data from a comprehensive prospective examination of 105 patients aged 20 to 67 years, among whom the largest share (80 people-76.2%) fell into the age group from 25 to 40 years. Among the examined patients, the number of females was 74 (70.5%), and the number of males was 31 (29.5%). The overall ratio of women to men in the sample was 2.4 to 1, with the largest difference of

4.3 to 1 in the age category of 20 – 25 years, reflecting the epidemiological characteristics of RRMS. All examined patients were divided into two groups according to the degree of neurological deficit, which was determined by assessing the patient using the Expanded Disability Status Scale (EDSS). Group 1 included 73 patients (69.5%) with an EDSS score ≤3.5 points, corresponding to a mild degree of disability, and Group 2 included 32 individuals with this indicator ranging from 4.0 to 6.5 points (inclusive), reflecting a moderate degree of neurological deficit and, accordingly, a moderate degree of disability of the patient. The average age of patients was 39.5 (11.53) years, the majority (68.8%) represented participants aged 25 – 50 years. Scientific novelty of the obtained results. For the first time, a complex of interrelated clinical, neuropsychological, and morphometric factors that can influence the course of RRMS and the degree of patient disability has been identified. For the first time, based on the data of a comprehensive analysis of clinical, clinical-anamnestic, neuropsychological, neuroimaging studies, a predictive model for the development of neurological deficits in the course of RRMS has been developed. Based on the obtained data, the seasonal characteristics of the onset and course of RRMS have been clarified, supplementing the understanding of seasonal clinical-neurological features in patients with RRMS. Based on the results of psychodiagnostic research, the understanding of psycho-emotional disorders, particularly depressive manifestations and anxiety in patients with RRMS, has been expanded, including data on the characteristics of reactive and personal anxiety in this category of patients and their relationship with the degree of disability, atrophic brain changes, clinical data. Based on the conducted neuroimaging examination with the calculation of cerebral atrophy morphometric indices, the main characteristics of the atrophic process of the brain in patients with RRMS have been determined, as well as the features of its evolution in the context of the course of RRMS. Theoretical and practical value of the work. The obtained research results have allowed identifying factors that affect the course of RRMS, based on which a predictive model for the development of the disease has been developed, the implementation of which in clinical practice increases the effectiveness of therapeutic and diagnostic algorithms for this pathology. The appropriateness of conducting an in-depth clinical-anamnestic study of patients with RRMS, taking into account the seasonal characteristics of the disease course for the purpose of predicting its course, has been justified. The necessity of implementing an in-depth psychodiagnostic examination of patients with RRMS in order to timely detect and correct psycho-emotional disorders, which are extremely common in this category of patients, has been proven. The appropriateness of assessing the degree and type of atrophic phenomena of the brain during neuroimaging examination of patients with RRMS has been clearly demonstrated

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Somilo OV, Kalbus OI, Makarov SO, Sorokin AV, Shastun NP. Prognosis of disability in relapsing-remitting multiple sclerosis. World of Medicine and Biology. 2023;19(84):147-152
- 2. Соміло ОВ, Макаров СО, Кальбус ОІ, Сорокін АВ. Тривога та депресія у хворих на розсіяний склероз. Медичні перспективи. 2023; 28(2):106-111
- 3. Somilo OV, Kalbus OI. Seasonal characteristics of relapsing-remitting multiple sclerosis course. Bulletin of Problems Biology and Medicine. 2023;1(3):264-271
- 4. Соміло ОВ, Шастун НП. Сезонні характеристики дебюту захворювання та ускладнень рецидивуюче-ремітуючого розсіяного склерозу. Психіатрія, неврологія та медична психологія. 2022. 19:31-38

- 1. Somilo OV, Kalbus OI. Seasonal characteristics of the onset and clinical course of relapsing-remitting multiple sclerosis [abstract]. In: Innovative development of science, technology and education. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2023. P 49-50
- 2. Somilo OV, Kalbus OI. Brain volume changes in patients with relapsingremitting multiple sclerosis [abstract]. In: Innovations and prospects in modern science. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2023. P. 70-71

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0119U104025 0122U201970

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кальбус Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Kalbus

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриб Вікторія Анатоліївна

2. Victoria A. Gryb

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товажнянська Олена Леонідівна
2. Olena L. Tovazhnyanska

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульга Ольга Дмитрівна
2. Olha D. Shulha

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальне підприємство "Волинська обласна клінічна лікарня" Волинської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 01983163

Місцезнаходження: просп. Президента Грушевського, 21, Луцьк, Луцький р-н., 43005, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погорєлов Олексій Вікторович

2. Oleksii V. Pogoryelov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Огоренко Вікторія Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Огоренко Вікторія Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Макаренко Ольга Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна